

Aan de raad van de gemeente Oude IJsselstreek

Bezoekadres:
Staringstraat 25, Gendringen
Postbus 42
7080 AA Gendringen
Telefoon: (0315) 292 292
Fax: (0315) 292 293
E-mail: info@oude-ijsselstreek.nl
Internet: www.oude-ijsselstreek.nl

Ons kenmerk: 15uit41916 Verzendsdatum: **22 SEP 2015**
Onderwerp: Programmabegroting 2016 – 2019 “Sober & in Balans”

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2016 – 2019: “Sober & in Balans” aan. Met deze programmabegroting geven wij de richting aan voor het jaar 2016. In de meerjarenbegroting geven wij een doorkijk naar de jaren 2017 – 2019. Met de Procesnota 2016, die u in het voorjaar van 2015 heeft besproken, heeft dit college nadrukkelijk de zorg voor de toekomst met uw raad gedeeld en bevestigd gekregen. De Procesnota vormt de basis voor deze programmabegroting.

Ondanks de bijzondere politieke situatie, vinden de normale processen doorgang en bieden wij u een reëel meerjarig structureel sluitende begroting aan.

Sober & in balans

Het is een solide realistische begroting, sober en verantwoord. Structurele kosten dekken we met structurele inkomsten. De Procesnota 2016 gaf al aan dat we meerjarig een stevige financiële uitdaging hebben. De rek is eruit. De franje eraf. Om dit te bereiken hebben wij een aantal noodzakelijke maatregelen getroffen (zie “Dekkingsplan” in hoofdstuk 4). We doen een stap terug, met name met betrekking tot investeringen en nieuw beleid. Hiermee zetten we in op versterking van onze financiële positie. De maatregelen zijn in onze ogen goed overwogen en verantwoord. De belangrijkste ontwikkelingen:

- **Sociaal domein/Subsidiebeleid**
Zoals in de Procesnota 2016 is aangegeven, zijn de kosten binnen het sociaal domein de afgelopen jaren sterk gestegen, terwijl de budgetten dalen. Binnen het sociaal domein zijn dan ook forse besparingen nodig tot een bedrag van € 3.6 miljoen in 2019. Wij hebben hiervoor een pakket aan besparingsmaatregelen “Voorbij de zure appel”, opgesteld, die wij in september aan u hebben aangeboden. Om de besparingen te kunnen realiseren moeten we het sociaal domein daar waar nodig opnieuw inrichten. Dit op een dusdanige manier dat ondersteuning, hulp en zorg toegankelijk en betaalbaar blijft voor inwoners. Niet alleen in 2016, maar ook voor de jaren daarna. Daarnaast ligt er een besparingsopgave op het gebied van subsidies. Onlangs hebben wij uw raad nieuw beleid voor subsidies voorgelegd. Met deze besparingsmaatregelen voldoen we aan uw opdracht om de uitvoering van het sociaal domein binnen de bestaande budgetten te realiseren en een sluitende begroting aan te bieden.
- **Grondexploitatie bedrijfsterreinen**
De risico's uit de grondexploitatie hebben een direct effect op onze financiële positie. Zoals ook in de jaarrekening 2014 aangegeven, verwachten we een risico van ca. € 6 miljoen in de grondexploitatie voor de bedrijfsterreinen Hofskamp Oost 2^e fase en de Rieze V en VI te Ulft. Gelet op de aangekondigde aanscherping van de begroting- en rekeningvoorschriften (BBV) per 1 januari 2016 wordt voor de begroting 2016 rekening gehouden met het vormen van een verliesvoorziening door een uitname uit de algemene reserve van ca. € 3 miljoen euro en een resterend risico van circa € 3 miljoen euro (Zie ook paragraaf 3.5 Grondbeleid).

- **Wegen**
Vanuit haar toezichhoudende rol, heeft de provincie Gelderland aangedrongen op het aanpakken van het onderhoud van de wegen en de financieringssystematiek. We hebben een plan uitgewerkt waarbij het niveau van de wegen wordt teruggebracht naar een minimaal aanvaardbaar niveau, met een definitieve oplossing voor de achterstanden. In plaats van te investeren, stellen we voor het wegenonderhoud vanaf 2016 volledig vanuit de exploitatie te betalen. Hiermee voldoen we aan de uitgangspunten van de provincie en dragen we bij aan het verlagen van de leningenportefeuille.
- **Woonlasten**
In 2015 is de onroerende zaakbelasting (OZB) niet gestegen. Vanaf 2016 is dit onontkoombaar, om de stappen richting een gezonde financiële gemeente te zetten. Wij stellen u daarom voor het woonlastenprincipe (3% stijging per jaar) los te laten en de OZB te verhogen met gemiddeld € 33,- per huishouden. De rioolheffing wordt, conform uw besluit in 2014, met € 10,- verhoogd. De afvalstoffenheffing blijft ongewijzigd. De totale woonlasten stijgen hiermee met circa 5,7%.
- **Leningenportefeuille**
Het verlagen van de leningenportefeuille is een belangrijk aandachtspunt in deze begroting. Dit hebben we reeds afgesproken in het werkakkoord. Als raad heeft u dit ook als specifiek aandachtspunt meegeven bij de behandeling van de Procesnota 2016. Meerjarig verlagen we de kapitaallast van € 600.000 naar € 370.000 in 2016, naar € 200.000 per jaar vanaf 2017. Daarnaast staat ons weerstandsvermogen onder druk, door afname van onze reserves en hogere risico's. Daarom stellen wij u voor om het positief saldo voor de komende jaren toe te voegen aan de algemene reserve. Hiermee zetten we een belangrijke stap naar noodzakelijke verbetering van onze financiële positie en het weerstandsvermogen.

Verdere stappen

Dit college staat voor een financieel gezonde gemeente: voor nu en in de toekomst. Een sluitende begroting betekent niet, dat we er nu al zijn. We hebben nog (grote) risico's op het gebied van de grondexploitatie en sociaal domein. Ook de gevolgen van de vennootschapsbelasting zijn nog niet in te schatten. Onze financiële positie moet verder verstevigd worden. De voorwaarde daarvoor is dat de voorgestelde maatregelen in deze begroting ook uitgevoerd worden. We gaan scherper sturen op ons 'huishoudboekje'. De komende jaren zullen hiertoe nog grote opgaven liggen.

Andere opbouw en lay-out

De begroting is in een nieuw jasje gestoken. Hiermee voldoen we aan het raadsverzoek om de begroting beter leesbaar te maken en meer in lijn te brengen met de overige documenten in de planning & controlcyclus. Ook laten we met een aantal voorbeelden zien dat we samen met inwoners en maatschappelijke organisaties effecten in de samenleving realiseren.

Financiële analyse

In opdracht van de formateurs heeft Welconsult onlangs een financiële analyse uitgevoerd. Een aantal aanbevelingen uit deze analyse (waaronder het onderhoud van wegen en het terugbrengen van de kapitaallasten) is volledig in lijn met de koers die wij al eerder in gang hebben gezet. Een overzicht van de aanbevelingen en wijze waarop wij hier invulling aan (kunnen) geven, is terug te vinden in bijlage G.

Tot slot

We realiseren ons dat we met deze scherpe begroting een pijnlijke boodschap brengen. Desalniettemin blijft Oude IJsselstreek een betaalbare gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is.

De eerste behandeling van de begroting vindt plaats in de begrotingsrotonde van 15 oktober. De besluitvorming is vervolgens op 3 en 5 november.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Mevrouw G.H. Tamminga
secretaris

De heer S.P.M. de Vreeze
wnd. burgemeester